

Biserica catolica in Evul Mediu,

Spre sfarsitul Evului Mediu Biserica catolica captase o putere enorma atat in plan politic cat si in plan cultural. Reusise sa-i convinga pe principii crestini sa participe la cruciade (1095-1272), sa-i mobilizeze impotriva erezilor (cruciada impotriva albigenzilor 1202-1229), inspirase reconqista spaniola impotriva maurilor. In sanul sau aparusera ordine religioase militare si cavaleresti, dar si marile ordine de calugari cersetori , precum franciscanii (1209) ,carmelitii (1209), dominicanii (1215), care in numele saraciei evanghelice renuntau la proprietati, chiar si colective si se dedicau invataturii si predicarii.

Dupa ce au iesit invingatori impotriva pretentilor imparatilor ,papii au fost nevoiti sa cedeze in fata noilor monarhii nationale. Confruntarea dintre Bonifaciu VIII si Filip cel Frumos al Frantei a umilit papalitatea, constransa dupa aceea la Avignon(1309-1376) sub controlul direct al monarhiei franceze.

Marea schisma din Occident(1378-1417), care la un moment dat aprilejuit de-a dreptul infruntarea dintre trei papi, a fost dovada ca monarhiile nationale doreau un papa care sa fie instrument la mana lor si nu o calauza a crestinitatii. O data depasita schisma prin alegerea lui Martin V (1417)la conciliul de la Konstanz,

s-a impus ,pentru o scurta perioada de timp, teoria conciliara, care sustinea suprematia consiliului episcopilor chiar asupra papei insusi. "Captivitatea de la Avignon", marea schisma,teoriile conciliare au facut sa scada importanta universala a papalitatii in favoarea bisericilor nationale. Intre sec.XV-XVI papalitatea a capatat din punct de vedere politic, o dimensiune aproape exclusiv italiana. Adesea uitand de misiunea lor spirituala, s-au succedat pe tron papi care practicau nepotismul, recurgeau la orice fel de mijloace de a face rost de bani si pentru a intretine o curte plina de fast si lux, duceau o viata scandalossa precum Alexandru VI Borgia (1492-1503) sau se amestecau in razboaiele italienesti precum Iuliu II (1503-1513). Cererile vizand o reforma radicala ,care sa readuca Biserica la spiritualitatea ei initiala au devenit din ce in ce mai numeroase, dar au ramas fara efect si acest lucru a fost una din cauzele Reformei protestante ,initiata de Martin Luther in 1517.

Spre deosebire de crestinii din vremea noastra, care sunt asociati de buna voie in biserici mai mult sau mai putin nationale, cei care traiau in Evul Mediu apartineau unei singure comunitati care a inceput prin a se suprapune fostului Imperiu roman. Impartirea intre apus si rasarit, care, din punct de vedere politic, a intervenit in anul 395, din punct de vedere religios avea sa inceapa din secolul al VIII-lea si sa se

adanceasca in veacurile urmatoare. In anul 1054, legaturile s-au rupt, crestinatatea fiind astfel impartita in doua jumatati, sub conducerea papii in Occident, si a patriarchului de Constantinopol (care-si zice pana azi "ecumenic", adica "al lumii intregi"), in Orient.

Biserica apuseana, purtand numele de catolica (deci "universală"), a continuat sa creasca prin convertirea la crestinism a germanilor, scandinavilor, balticilor si slavilor de vest. Slavii de est (rusii, bulgarii, sarbii) au adoptat, sub influenta bizantina, ortodoxia ("dreapta credinta"). Au existat momente in care realipirea crestinilor rasariteni la cealalta Biserica a parut inposibila, indeplinandu-se chiar, de teama turcilor, in anul 1439 (conciliul de la Florenta), dar numai superficial si doar pana la caderea Constantinopolului (1453).

Marea majoritate a romanilor erau ortodoci. Crestinismul nostru, cu inceputuri firave prin sec. al IV-lea, a intrat, chiar inainte de dezbinarea din 1054, in zona de influenta a Imperiului bizantin si a statului intemeiat de bulgari pe malul drept al Dunarii. De cand au existat cele doua principate romanesti, din secolul al XVI-lea, Biserica din Tara Romaneasca si Moldova a sprijinit lupta domniei pentru independenta. Constituirea celor doua mitropolii, de la Targoviste si Suceava, a fost un

efect al unificarii politice. Împotrivirea fata de repetatele încercări de convertire la catolicism a fost puternică atât aici, ca rezistența la tendințele de anexare din partea regatelor ungur sau polon, cât și la românii ardeleni, a căror assimilație religioasă le-ar fi sters o trăsătură caracteristică a ființei lor de neam. Căt despre renegari (parasirea religiei creștine și trecerea la islamism), cazurile au fost extrem de rare, chiar și atunci când prezența turcilor la nordul Dunării s-a impus în realitatea zilnică.

Confesiunea creștină și comunitatea a cărei organizare se întemeiaza pe primatul episcopului de la Roma (papa) care are puteri deosebite și decisive de conducere și de jurisdicții fata de episcopii bisericilor locale.

Dintre bisericiile creștine este cea mai răspândită, cu aproape 900 de milioane de credinciosi.

BISERICA CATOLICA.